

Varför fermenteras foder till grisar och vilka mikroorganismer används?

Fermentering av grisfoder sker då blöta fodermedel lagras eller i foderresterna som finns kvar i foderslingan mellan utfodringar. Processen innebär att mikroorganismer tillåts växa till i fodret. De använder kolhydrater som energikälla för att bilda mjölksyra och andra kortkedjiga fettsyror. Mjölksyra är en önskvärd syra i foder och den har hög smaklighet för gris. Bildandet av mjölksyra gör att pH i fodret sjunker, vilket skapar en ogynnsam miljö för elakartade och sjukdomsframkallande bakterier. På detta vis fungerar fermenterat foder som ett slags probiotika som kan ge grisen en bättre tarmhälsa. Fermentering av grisfoder kan också ge en ökad smältbarhet av aminosyror, fibrer och fosfor.

Det är inte alltid fermenteringen går som förväntat. Om något går fel kan det ske tillväxt av enterobakterier (exempelvis *E. Coli*), som producerar illasmakande syror, såsom ättiksyra och smörtsyra. Enterobakterier bryter även ned aminosyror, främst lysin, och omvandlar dessa till illaluktande och giftiga föreningar. Det är svårt att kontrollera vilka produkter som bildas vid fermentering eftersom det finns stora variationer i den mikroflora som följer med foderråvarorna. För att kontrollera och skynda på fermenteringen kan syra eller starterkulturer innehållande mjölksyrabakterier tillsättas fodret. Detta ger en snabb sänkning av pH och hindrar därmed oönskade bakterier från att växa till.

Av konkurrensskäl är företag som marknadsför starterkulturer inte alltid öppna med vilka mikroorganismer som ingår i deras produkter. Det saknas också dokumentation om hur olika mjölksyrabakterier fungerar i fermenteringsprocessen, men det pågår forskning inom detta område. De flesta som använder sig av fermenterat foder idag använder sig av spontan fermentering, dvs. den fermentering som sker utan tillsats av starterkulturer.

Referenser

Vådfodereksperten

<http://www.fermentationexperts.com>

Botermans, J.A.M. 2002. Blötutfodringssystem till växande grisar. Sydsvensk jordbruksforskning, info nr 27.

Karlsson, J. 2009. Fermenterat blötfoder till gris. Examensarbete